

100 | BÜYÜLÜ FENER | GENÇLİK | 4
CANTERBURY HİKÂYELERİ

tamadres.com

CANTERBURY HİKÂVELERİ

© 2015, Büyüülü Fener Yayınları

THE CANTERBURY TALES

© 2008, Usborne Publishing Ltd.

Büyüülü Fener, Alfa Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.

Kitabın tüm yayın hakları Alfa Basım Yayım Dağıtım Ltd. Şti.'ne aittir. Tanıtım amacıyla, kaynak göstermek şartıyla yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir elektronik veya mekanik araçla çoğaltılamaz. Eser sahiplerinin manevi ve mali hakları saklıdır.

Yayıncı ve Genel Yayın Yönetmeni M. Faruk Bayrak

Genel Müdür Vedat Bayrak

Yayın Yönetmeni Mustafa Küpüşoğlu

Çeviren Sibel Alaş

Editör Özgür Batur

Kapak Resmi Zafer Okur

Kapak Tasarımı Elif Çepikkurt

Sayfa Tasarımı Muzaffer Aysu

ISBN 978-975-252-198-8

1. Basım: Ağustos 2017

Baskı ve Cilt

Melisa Matbaacılık

Çiftahavuzlar Yolu, Acar Sanayi Sitesi, No: 8, Bayrampaşa-İstanbul

Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

Sertifika no: 12088

Alfa Basım Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Alemdar Mahallesi, Ticarethane Sokak No: 15 34110 Çağaloğlu İstanbul

Tel: (0212) 511 53 03 Faks: (0212) 519 33 00

www.alfakitap.com - info@alfakitap.com

Sertifika no: 10905

Canterbury Hikâyeleri

GEOFFREY CHAUCER

Çeviren: Sibel Alaş

tamadres.com

İçindekiler

Canterbury Hikâyeleri.....	7
Girizgâh	11
(Canterbury Hacıları Hakkında)	
Şövalye'nin Hikâyesi	24
(Emily Adlı Kıza Âşık Olan Palamon'la Arcite Hakkında)	
Değirmenci'nin Hikâyesi	41
(Marangoz John ve Dünyanın Sonu Hakkında)	
Kâhya'nın Hikâyesi	56
(Somurtkan Simpkin, Korkunç Fanny ve Sefil Molly Hakkında)	
Kanun Adamı'nın Hikâyesi	65
(Constance ve Tehlikeli Yolculukları Hakkında)	
Kaplıcalı Kadın'ın Hikâyesi	81
(Bir Şövalye ve Nahoş Bir Hanım Hakkında)	
Papaz'ın Hikâyesi	92
(Şeytan'a Giden Bir Adam Hakkında)	

Tacir'in Hikâyesi	101
(Aşk, Evlilik ve Armut Ağaçları Hakkında)	
Yaver'in Hikâyesi	111
(Beş Sihirli Hediye Hakkında)	
Malik'in Hikâyesi	118
(Bir Şövalye, Bir Leydi ve Bir Sihirbaz Hakkında)	
Bağışlayıcı'nın Hikâyesi	130
(Ölüm ve Üç Serseri Hakkında)	
Chaucer'in Hikâyesi	138
(Sör Topaz ve Dev Hakkında)	
Başrahibe'nin Rahibinin Hikâyesi	143
(Bir Tilki ve Birkaç Tavuk Hakkında)	
Bir Katedral Papazı'na Hizmet Eden	
Çavuş'un Hikâyesi	154
(Şeytani Bir Simyacı Hakkında)	
Levazımcı'nın Hikâyesi	164
(Apollo ve Beyaz Karga Hakkında)	
Son Deyiş	170
(Neden Daha Fazla Hikâye Olmadığı Hakkında)	
Geoffrey Chaucer Hakkında.....	173

CANTERBURY HİKÂYELERİ

Chaucer'ın *Canterbury Hikâyeleri*, birçok insan tarafından modern İngiliz edebiyatının başlangıcı olarak kabul edilir. Bu şaşırtıcı, komik, düşündürücü hikâyeler ve karakterler, ortaçağ İngiltere'sindeki hayata dair ilginç bilgiler verir. Bu hikâyelerin asıl önemi, İngiltere'deki insanların çoğunlukla Fransızca ya da Latince yazdığı ve konuştuğu bir dönemde İngilizce yazılmış olmalarıdır. İngilizceye yapılan bu dönüş, o zamandan bu yana yönünü hiç kaybetmemiştir. *Canterbury Hikâyeleri*, İngilizce kaleme alınmış ve birçok insan tarafından okunmuş ilk metindir.

Geoffrey Chaucer, 14. yüzyılda yaşamış nükteli ve dikkatli bir Londralıdır. Mesleğinden ötürü sıkça yaptığı yolculuklar sırasında çeşitli sosyal statülere ve işlere sahip insanlarla karşılaşır. Bu deneyimlerden ilham alarak, bir dizi komik –bazen şok edici– hikâye, şiir, anekdot yazmaya karar verir ve hayatının en az on yılını bu işe adar.

Canterbury Hikâyeleri'nin arkasındaki fikir çok basittir: Londralı bir grup insan, Canterbury Katedrali'ndeki St. Thomas'ın anıt mezarına gitmek üzere kutsal bir hac yolculuğuna çıkar. Yolda vakit geçirmek için birbirlerine hikâyeler anlatacaklarına dair anlaşılır. Chaucer, hacıların her birini tarif eder, onların sohbetlerini ve anlattıkları hikâyeleri kayıt altına alır. Kendisini de komik bir figür olarak gruba dahil eder; son derece kötü kafiyeler yazan ve bu sebeple diğer yolcular tarafından hemen susturulan aşırı kilolu bir şair olarak karşımıza çıkar. Fakat esprili yorumları ve renkli hikâyeleri sayesinde, bir yazar olarak gerçek yeteneğini ve zekâsını ortaya koyar.

Chaucer, eserlerini matbaanın keşfinden çok daha önce, kitapların elle yazılıp çoğaltıldığı bir dönemde yazmıştır. Bunun anlamı, dönemin kitaplarının çok pahalı ve az bulunur olmasıdır. Buna rağmen, *Canterbury Hikâyeleri*, günümüzün çok satan kitaplarının ortaçağ karşılığıdır.

Hikâyelerin bu kadar cazip olmasının bir sebebi, Chaucer'ın Latince ya da Fransızca yerine İngilizce yazmasıdır. Bu, o dönem için yeni ve heyecan verici bir fikirdir. Chaucer'ın yarattığı karakterler de sıra dışıdır. Diğer yazarlar kahramanlara, krallara ve tarihe mal olmuş azizlere yoğunlaşırken, Chaucer kendi zamanının tipik bireylerini yazmayı tercih eder. Hatta yarattığı karakterlerin bazılarını gerçek

insanlara dayandırır: Harry Bailey, Southwark'ta mekânı olan gerçek bir hancıdır, Aşçı Roger da ortaçağda yaşamış gerçek bir Londralıdır.

Canterbury Hikâyeleri, ortaçağ okurları için tazeyici bir değişiklik gerçekleştirir. Bununla birlikte, zamanın birçok yazarı gibi Chaucer da, eserlerini şiir formunda yazmayı tercih eder. Yani *Canterbury Hikâyeleri*'nin orijinal metni nazımlar halindedir. Elinizdeki yeniden anlatımda, okurun işini kolaylaştırmak amacıyla çok az nazım kullanılmıştır ve Chaucer'ın havada bıraktığı bazı olaylar bir sonuca bağlanmıştır.

Canterbury Hikâyeleri'nde edebiyat uzmanlarının kafasını karıştıran birçok unsur bulunur. Chaucer'ın girizgâhı, her hacının dört hikâye anlatacağını ima eder, fakat Chaucer bu rakamın bir kısmını yazmış ve tarif ettiği hacıların bazılarına hikâye bile anlattırmamıştır. Yolcuların Canterbury'ye ne zaman vardığından, hatta varıp varmadığından bahsetmez ve grubun Londra'ya geri dönüşüyle ilgili hiçbir bilgi vermez. Hikâyelerin çoğu, uygun bir sonuca bağlanmadan biter ya da aniden kesilmiş gibi görünür. Bazı uzmanlar, Chaucer'ın hikâyeleri asla bitirmediğini iddia eder.

Bütün bunlara rağmen Chaucer, İngiliz yazarlarının üstünde asla silinmeyecek bir etki bırakır. İki yüz yıldan fazla zaman sonra Shakespeare, Chaucer'ın eserlerini okur. *Troilus ve Cressida* adlı tiyat-

CANTERBURY HİKÂYELERİ

ro oyununu Chaucer'ın bir şiirine dayandırır. Chaucer'dan etkilenen tek yazar Shakespeare değildir. Günümüzün yazarları ve okurları bile *Canterbury Hikâyeleri*'ndeki tazelikten, zekâdan ve enerjiden ilham alır.

tamadres.com

GİRİZGÂH

(Canterbury Hacıları Hakkında)

Her şey güneşle ıslanmıştı, yağmurla yıkanmıştı, hayata dönüyordu. Topraktan yeşil filizler fişkıyordu. Batı rüzgârı tatlı nefesini üflüyordu. Yanından geçtiğim her ağaç ve her çalı kuşların şarkılarıyla canlanıyordu. İlkbaharı kemiklerimde hissediyordum. Seyahat, macera ve uzak diyarlara yapılacak cesur hac yolculukları için doğru zamandı.

Gerçi ben o kadar uzaklara gitmeyecektim; Londra'dan yola çıkacak ve Aziz Thomas'ın yattığı Canterbury'ye varacaktım. Southwark'taki Tabard Hanı'na gitmek için yola koyulmuştum, hac yolculuğumun başlangıç noktası orasıydı.

Atımı ahıra bağladım, hanın kapısını açıp içeri girdim ve burnuma çarpan kokuyla irkildim. Dışarıdaki taze havadan sonra içerideki soğan, ter, bira ve odun dumanı kokusuna hazırlıksız yakalanmışım.

“Hoş geldin!” diye gürledi bir ses. Hanın sahibi Harry Bailey, tabağa benzeyen kocaman elini omzuma koydu. “Meşhur yazar Geoffrey Chaucer teşrif etmiş,” dedi. Mavi gözlerini gözlerime dikti. “Seni tekrar görmek güzel. Kutsal bir yolculuğa çıkıyorsun, öyle mi? Pekâlâ, yalnız değilsin! Etrafına bir bak. Yaklaşık yirmi insan aynı amaçla burada.”

Başımı belli belirsiz salladım. Harry iyi bir adamdı, ama yolculuğumun gerçek sebebini ondan saklamak için bazı sebeplerim vardı. Gözlerim dumana alıştırıldığında, oturacak bir yer bulmak için etrafa baktım, ama bütün sıraların hıncahınç dolu olduğunu gördüm.

“Yer açın! Üstat Chaucer için yer açın!” diye bağırdı Harry. Beni sıska ve şüphe uyandıran bir ser-seriyle, konuşmayı en az yemek yemek kadar sevdiği belli olan gürültücü ve şişman bir kadının arasına oturttu. Çok geçmeden yemek yığınlarıyla dolu devasa tabaklar masaya getirildi. Bira lezzetliydi, şarap sertti. İki içki de su gibi aktı, herkesin iştahını açtı ve dilini çözdü. Yabancılardan oluşan uyumsuz bir renk cümbüşüydük. Arkama yaslandım ve en sevdiğim şeyi yaptım: İnsanları gözlemledim.

Dikkatimi çeken ilk hacı, iyi giyimli bir rahibeydi. Aslında bir manastırın Başrahibe’siydi ve Madam Eglantine olarak tanınıyordu, çok müşkülpe-sent biriydi.

“Acı çeken bir canlı görmeye dayanamıyorum,” dedi. “Tuzığa yakalanmış bir fare görsem ağlama-